

Anteckningar SOMS-konferensen 2021

Glasade Gången, Stockholm 11-12 november.

Konferensen inleddes, deltagare på nätet och på plats hälsades välkomna av ordförande och styrelse. Det var med en speciell känsla att i pandemins spår – äntligen – för tredje gången gillt, att SOMS 2021 äntligen skulle genomföras, trots att Britt Marie Berner i sista stund tråkigt nog tvingats avstå från att medverka.

Torsdag 11 november

- 09:00-09:45 Frukost
- 09:45-10:00 Konferensen öppnas av styrelsen
- 10:00-11:20 Föreläsning Lotte Wemmenborn
"Tonusproblematik - låg och hög tonus och vad vi kan göra åt det"
- 11:20-12:00 Produktvisning av Will Murphy från Rehab-partner
- 12:00-13:00 Lunch
- 13:00-14:00 Föreläsning Christina Nyman
"Min själ vill bestiga Mount Everest, min kropp vill ligga på soffan"
- 14:00-14:30 Fika
- 14:30-15:15 Föreläsning Gunnel Israelsson
"Kartläggning av hur smärta påverkar vardagliga aktiviteter och sömn hos barn - en magisteruppsats med data från CPUP"
- 15:15-16:00 Panelsamtal

Fredag 12 november

- 08:30-09:15 Föreläsning Kerstin Hagström-Backe
"Berättelser om en komplex mångbottnad vardag där det unika och avvikande är det normala. Presentation av Masteruppsats om Fysioterapeuters erfarenheter av arbete med vuxna personer med flerfunktionsnedsättning som har smärta"
- 09:15-09:45 Fika
- 09:45-10:30 Fortsättning föreläsning av Lotte Wemmenborn Svancare
- 10:30-12:00 Föreläsning Cecilia Mårtensson
"Andningsgymnastik - vad kan vi göra och hur ska vi göra det?"
- 12:00-12:30 Panelsamtal, avslutning och utvärdering

Dag 1 Torsdag 11/11

Lotte Wemmenborn inledde med sin föreläsning om problematik vid låg tonus. Ett område som är något okänt, betydligt mindre belyst än hög tonus. Lotte gav oss även information om företaget Swan Cares nya magasin "Swan stories", med berättelser om barn och familjer som använder företagets hjälpmedel. Bland annat en krypvagn som ger möjligheter till krypträning för barn med sänkt tonus. Vi provade själva pausgymnastövningen "välta väggen": sätt händerna mot väggen och "pressa omkull väggen", en rekommenderad övning vid just lågt tonus.

Zandra Fagnell, arbetsledare för konferensgruppen på Glasade Gången, gav oss en kort presentation av den dagliga verksamheten som funnits i 30 år. Arbetstagarna tillhör personkrets 1 enl LSS och jobbar i olika arbetslag, ex. kallskänk, varmkök eller konferens.

Det som serveras tillagas helt från grunden av arbetsgrupperna gemensamt. Ett bageri och ett separat Cafe - "Hitom", finns också. Vi som var på plats fick möjlighet att avnjuta både välagad mat med fantastiskt bra och personlig service. Som Zandra påtalade, det är inte alla gäster som inser att verksamheten faktiskt är just en daglig verksamhet.

Will Murphy kom och representerade företaget Rehab Partner. Will demonstrerade bl.a träningsprodukterna Nustep och Litegait. Känslan beskrevs av deltagare: *"en välplacerad och stabilt åtdragen höftsele ger väldigt gott stöd, kanske en liknande känsla som att ha korsett". "Höftselens uppkoppling till ok och lyft-band känns otroligt stabil, man kommer ingen vart, även om man försöker rotera sig ur selen."*

Vår ordförande i SOMS, Tina Nyman, tog ordet efter lunch. Med hennes personliga berättelse fick vi ta del av unika upplevelser. Bl.a. av att befinna sig på två stolar samtidigt, både i rollen som vårdtagare och vårdgivare inom Rehabilitering. Mycket tankeväckande, illustrerat med berörande texter och dikter.

Gunnel Israelsson presenterade sin Magisteruppsats om smärta hos barn med CP, en registerstudie om smärta och påverkan på sömn. En uppsats med mycket siffror och statistik, men som ändå kom att levandegöra de utsatta barnen bakom statistiken. Uppsatsen belyste många intressanta aspekter. Gunnel fick oss bland annat att fundera över vilka instrument vi egentligen använder i vår vardag för att upptäcka smärta och vilka patienter är instrumenten anpassade för? Vi påmindes än en gång om att upplevelser av smärta kommer tidigt i livet, redan i fosterstadiet. Den tidigare så levande myten om "hög smärtröskel" avlivades ännu en gång. Viktig kunskap om barns upplevelser av och förmåga att kunna kommunicera smärta var i fokus. Gunnels egen gedigna kliniska erfarenhet från barnhabilitering gav en särskild tyngd och bidrog till att teori förankrades i praktik.

Dagen knöts ihop med en paneldiskussion. Reflektion och tankar där vi hjälptes åt att knyta ihop och sätta ord på dagens föredrag, skilda perspektiv, men ändå förbundna med varandra.

Cia Mårtensson deltog och hade under dagen varit oss alla behjälplig med att hålla koll på de av er som befann sig ute i cyberrymden. Av någon outgrundlig anledning blev uppkopplingen mot nätet emellanåt svajig. Vår sändning envisades med att hoppa över på Wi-fi, trots att en väl anpassad och förankrad ”sladd i väggen”. Elisabeth Båvall länkade ut och kopplade upp om och om igen.

Dag 2 Fredag 12/11

Dag två inleddes med berättelser av Kerstin Hagström Backe med Elisabeth Båvall vid sin sida. Tillsammans läste de två berättelser och citat från Kerstins Narrativa Masteruppsats. Berättelserna skildrade fysioterapeuters upplevelser av kliniskt arbete i mötet med vuxna personer med flerfunktionsnedsättning som hade smärta. Berättelserna skildrade en vardag där det unika och avvikande var det normala. Förmågan att kommunicera utsagd kunskap var central. För att kunna göra skillnad för patienterna vävdes vävar av komplexa relationer runt varje enskild patient.

Lotte Wemmenborn föreläste återigen, den här gången på temat problematik vid förhöjt tonus, spasticitet och sittande. Swan Cares Sadelstol utvecklades ursprungligen för barn med spasticitet och ger ett aktivt sittande. Sadelstolen kan användas av småbarn och vuxna upp till 170 cm längd. Kroppsposition och kroppsuppfattning kan förbättras av att använda stolen.

Vi testade själva som pausgympa hur ökad tonus i hamstrings påverkar sittandet genom att vi i sittande tryckte en fot mot stolsbenet. Vi gavs många konkreta användbara tips om bl.a. hur knäledsvinkeln kan vara mer problematisk än höftvinkeln vid avancerad sittproblematik. Ett handfast tips var att prova oss fram, t.ex. att testa med en kilkudde genom ”trial and error”. Vänd helt enkelt en kilkudde åt olika håll och se vad som händer.

Cecilia, Cia, Mårtensson, pionjär och innehavare av habiliteringen i Region Stockholms första specialisttjänst alla kategorier, avslutade konferensen genom en initierad föreläsning om andning utifrån sin egen Masteruppsats. Cia lyfte fram en rad aspekter kring den grundläggande funktionen som lätt tas för given: *”Andas in Andas ut Repetera”*. Så skenbart enkelt när allt flyter på som vanligt, något många av oss i vardagen inte

behöver ägna en tanke åt, till skillnad från många av de barn och vuxna vi möter i vårt arbete. Tankar väcktes, både insikt om forskningsläget i kombination med användbara tips för vårt vardagliga patientarbete.

Under Konferensen andra dag gav även Will Murphy från Rehab Partner deltagare på plats på Glasade Gången möjlighet att prova på och få information om företagets produkter, stora som små.

SOMS styrelse avslutade och tackade för två givande dagar. Deltagare på plats och på nätet hade bidragit till berikande, såväl formella som informella samtal. Fysioterapi, funktionsnedsättningar hos barn och vuxna, hade åter i en slingrande röd tråd med vitt skilda uttryck belysts i detta unika forum.

Stort tack till årets föreläsare! Föreläsarna avtackades med ett symboliskt gåvobevis för föreningen SOMS´ donation till stiftelsen MIN STORA DAG.

Planering för kommande konferenser är ännu i sin linda. 2022 planeras för en föreläsningdag, styrelsen efterlyste tips på innehåll och föreläsare både till kommande föreläsningdag 2022 samt nästa konferens 2023.